

Εργαστήρια και τεχνίτες στο αρχαίο Αιγαίο

Διαδικτυακό σεμινάριο
Φεβρουάριος – Δεκέμβριος 2023

Η λέξη *δημιουργία* στην αρχαιότητα σήμαινε την διαδικασία κατεργασίας υλικών ώστε να γίνουν έργα τέχνης ή χρηστικά αντικείμενα. Οι επιδεξιοί τεχνίτες αποκαλούνταν και *δημιουργοί*. Ο όρος προέρεται από τις λέξεις *δήμιος* (=δημόσιος) + *ἔργω* (=εργάζομαι) και υποδηλώνει ότι οι τεχνίτες θεωρούνταν σημαντικοί και ωφέλιμοι για τις αρχαίες ελληνικές κοινωνίες.

Τι όμως γνωρίζουμε γι' αυτούς τους *δημιουργούς*; Από πού προμηθεύονταν τις πρώτες ύλες και με ποιες τεχνικές τις επεξεργάζονταν; Πού βρισκονταν τα εργαστήριά τους και πώς ήταν οργανωμένα; Τι σχέση είχαν με τις πόλεις και τα ιερά; Ποια ήταν η κοινωνική τους θέση;

Σε αυτά τα ερωτήματα θα επιχειρήσει να απαντήσει το σεμινάριο που διοργανώνουν το Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και το Πανεπιστήμιο της Λιλ (Γαλλία). Ειδικευμένοι ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό θα εξερευνήσουν τον κόσμο των αρχαίων τεχνιτών και των εργαστηρίων τους, βασισμένοι στα στοιχεία που διαθέτουμε από αρχαιολογικές ανασκαφές, αρχαία κείμενα, επιγραφές και αρχαιομετρικές μελέτες.

Οι παρουσιάσεις θα γίνονται στα ελληνικά ή στα αγγλικά (βλ. πρόγραμμα) και θα έχουν διάρκεια περ. 50'. Θα ακολουθεί συζήτηση με τους ομιλητές. Οι ομιλίες απευθύνονται σε φοιτητές, αρχαιολόγους, συντηρητές και στο ευρύ κοινό. Στόχος των ομιλητών είναι να αναδείξουν τις κοινωνικές διαστάσεις της *δημιουργίας* στην αρχαιότητα και να φωτίσουν τους ανθρώπους που κρύβονται πίσω από τα αντικείμενα που θαυμάζουμε στα μουσεία.

Διοργάνωση Νίκος Παπαδημητρίου, *Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου*
Γιώργος Σανίδας, *Université de Lille (UMR 8164 Halma)*

Το σεμινάριο είναι αφιερωμένο στη μνήμη της αρχαιομεταλλουργού Μυρτώς Γεωργακοπούλου, που έφυγε από τη ζωή το 2022, αφήνοντας πίσω της πλούσιο έργο για τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας.
<https://www.bsa.ac.uk/2022/12/16/myrto-georgakopoulou-1976-2022/>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Πέμπτη 9 Φεβρουαρίου
ώρα 19.30
- Εισαγωγή – Εργαστήρια και τεχνίτες στην αρχαία Ελλάδα**
Νίκος Παπαδημητρίου (Μουσείο Κανελλοπούλου)
Γιώργος Σανίδας (Université de Lille)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZludOGgrz8oG9bP5nXvXMTvmmJYrADVC764>
- Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου
ώρα 19.30
- Potters at work in ancient Greece: skills, sequences, spaces**
Eleni Hasaki (University of Arizona)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZUvdemrplzvHtOjYn-d-MxA-9U1PNJPbfF6>
- Πέμπτη 16 Μαρτίου
ώρα 19.30
- Η συμβολή των νέων τεχνολογιών στη γνώση της
αρχαίας ελληνικής γλυπτικής**
Philippe Jockey (Université Paris Nanterre)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZwofu6prT8iE9VjMBQ4AyVMtadZ7WGMγYtA>
- Πέμπτη 27 Απριλίου
ώρα 19.30
- Δημιουργοί σιδήρου πρώτοι: τεχνικές του σιδήρου
και αρχαιολογική έρευνα**
Γιώργος Σανίδας (Université de Lille)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZluduCvpjwiGt2Kk7h6n90QtK0Zx1bGvva4>
- Πέμπτη 18 Μαΐου
ώρα 19.30
- Σύν Αθηνᾶ και χεῖρα κίνει. Δημιουργία υφασμάτων
στην αρχαία Ελλάδα**
Στέλλα Σπαντιδάκη (Κέντρο Έρευνας ARTEX)
- https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZUtdOuhpzoiG9JzC0vcZosV_RiRxFnbKMvz
- Πέμπτη 22 Ιουνίου
ώρα 19.30
- From sand to masterpiece: origins and the evolution
of ancient glass technology**
Artemios Oikonomou (ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»/The Cyprus Institute)
Thilo Rehren (The Cyprus Institute)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZMpce2gqTMOH90qwoOX7tBS5JJBURmqZirk>
- Πέμπτη 12 Οκτωβρίου
ώρα 19.30
- Foundries and bronze-casting in antiquity**
Gerhard Zimmer (Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt)
- <https://us06web.zoom.us/meeting/register/tZcpdOmqqzkjHt1Bea2chHqAUS7-xLd0btKR>

